

BÜYÜK EVREN İNSAN

Prof. Dr. Mustafa TEMİZ
13.1.2020

*Japonlar,
insan kapasitesinde
bilgisayar yapabilmek için
hâlâ
harıl harıl çalışıyorlar.*

*Bu iş
başarıldığı takdirde,
bâzı
kimseler
daha şimdiden,
"Acabâ bu robotik bilgisayar insanlar,
sonra
her şeyi elde edip
bir robotik orduyla üzerimize yürüyerek
bizleri
yok etmeye kalkarlar mı?"
endişesini
çoktan beri dillendiriyordu.*

*Bu endişeler,
şüphe yok ki,
çevresindeki maddeyi çok iyi bilen
insanın*

*kendi kendini
henüz
tam anlamıyla
keşfedememesinden kaynaklanmaktadır.*

*İnsanın,
bırakınız her türlü harikulâde özelliklerini,
sâdece
beyin-bellek kapasitesini düşündüğümüzde bile,
bu konuda
bilgisayarla
kıyas kabul edemeyecek
bir üstünlüğe sâhip olduğunu
görüyoruz.*

*Bilgisayarın
bellek elemanlarını kullanarak
insan beyni kapasitesinde bir bellek yapabilmek için,
sırf
bu elemanların
bir araya gelmesinden oluşan
sahânın genişliği,
metrekareleri bulmaktadır¹*

*Hâlbuki
bir insan beyninin
kafatası kemikleri arasında
işgal ettiği yerin
ne kadar küçük olduğu*

---

¹ 1. Temiz, M., *Bilgisayarlar ve İnsan*, Bilim ve Teknik, Cilt 20, Sayı 239, Sayfa 22-23, 1987.

*hepimizin
en
yakından bildiđi bir husustur.*

*İnsan beyninin yüceliđini,
Matematiđin
üstel sayı kavramını kullanarak,
bu gün
dijital elektroniđin temelini teşkil eden
Bul Cebri (Boolea Algebra) vâsıtasıyla da
göstermek mümkündür.*

*Bilirsiniz
2ⁿ,
Matematikte
n tâne
2'nin yan yana
yazılıp
çarpılmasından doğan
bir
sayının
kısa gösterim şeklidir.
Buna göre,
2², 2.2=4, 2³, 2.2.2=8, 2⁶=2.2.2.2.2.2=64,...,2¹⁰=1024
olur.*

*Bir
insanın beyinde
ortalama olarak
10 000 000 000 sinir (nöron) hücresi*

bulunmaktadır.

*Bul Cebri yoluyla bulunmuştur ki,
yaklaşık olarak
bir tâne nöron hücresi $2^1=2$ tâne bilgi;
iki nöron hücresi $2^2=4$ tâne bilgi;
3 nöron hücresi $2^3=8$ tâne bilgi...,
n tâne nöron hücresi 2^n tâne bilgi
kapasitesindedir.*

*İnsan beyni için
n,
10 000 000 000 tâne
nöron hücresini gösterdiğine göre,
bir
insan beyninin
toplam bilgi kapasitesi
 $2^{10\ 000\ 000\ 000}$
etmektedir.*

*Bu sayının büyüklüğünü
şimdiye kadar
hiç bir kimse telaffuz edememiş,
hiçbir
Matematikçi
bu kadar büyük bir sayıyla
uğraşmamıştır.*

*Bitmedi!
Dahası da var!*

*Yine Bul Cebri kâidelerine göre,
n tâne nöron hücresi,
2¹⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰⁰ tâne
değişik fonksiyona ya da
başka bir ifâdeyle
değişik düşünce tarzına sâhip olmaktadır.*

*Bu
o kadar
büyük bir sayıdır ki,
sâdece
5 nöron hücresi için
2²⁵
4 294 467 296 gibi,
çok büyük
bir
sayı etmektedir².*

*İnsan beyninin
bilgi kapasitesi hakkında
bulunmuş olan
bu kadar
büyük sayıların anlamını
belki
şu örnekle
daha iyi bir şekilde
kavramak
mümkün olabilir:*

---

² Temiz, M., *Bilgi Toplumu*, Sayfa 168, Sehâ Neşriyat, İstanbul, 1991.

*Bilim adamlarının
yapmış oldukları
hesaplara göre,
Evren'deki
bütün
atomların toplam sayısı
 2^{300}
kadardır³.*

*Bu sayı
bir bakıma
Evren'in büyüklüğünün
bir ifâdesi demektir.*

*Şimdi
görüyorsunuz ki,
 2^{300}
insan belleğinin
 $2^{10000000000}$
bilgi kapasitesinin
büyüklüğü
yanında
ne kadar
cılız kalmaktadır:*

<i>İnsan Belleğinin Bilgi Kapasitesi</i>	<i>: $2^{10\ 000\ 000\ 000}$</i>
<i>Fonksiyon Kapasitesi</i>	<i>: $2^{2^{10000000000}}$</i>
<i>Evrendeki Toplam Atom Sayısı</i>	<i>: 2^{300}</i>

---

³ Ridley, B.K., *Time, Space and Things*, Penguin Books, 1976

Bu karşılaştırmadan çıkan sonuç dehşet vericidir:

*İşte
İnsan deyip
hemen
geçmemeli!*

*Bir insan
mâhiyet, kalite ve üstünlük yönünden,
şu yukarıdaki
rakamların ifâdesine göre,
milyarlarca
Evren'e bedeldir.*

*Hz. Ali'nin,
“Sen kendini
küçük bir şey zannedersin;
hâlbuki
sende
büyük bir âlem dürülmüştür”
derken,
buradaki
“büyük bir âlemden”
milyarlarca
âlemleri
kastettiğini anlıyoruz.*

*Diğer
anladığımız bir husus da,
Hz. Ali'nin*

*ilminin
ne derece
muazzam oluşudur.*

*Bu
bilgi kapasitesinin hiç şüphe yok ki,
Kur'an'ın rehberliğinde
Yüce Peygamber'le birlikte bulunmasından
ileri geldiğini
kolayca
tahmin edebiliyoruz.*

*Hz. Ali'nin,
bilimsel olarak,
rakamların anlamını somutlaştıran,
bu ifâdesi,
onun
insanı
gerçek anlamıyla
tanıdığıının
bir
işâretidir.*

*Sâdece
beyin kapasitesi
bu olan
insanın,
bunun gibi
daha
nice nice*

*üstünlükleri
vardır...*

*Onun her bir yönü
akılları durgunluğa götürecektir
üstünlük ve mükemmelliklerle doludur.*

*Şimdi soruyorum!
Her gün
bire bir uđruna,
meselâ
petrol uđruna,
öldürülen
günümüzdeki
o
mazlum ve mâsum
insanlarla
kat kat
Evren ve âlemlerin
bire birer
söndürülmesinin
dehşetini
hiç
tahayyül
edebiliyor musunuz?*

*Buradan hareketle,
Peygamberimiz'in,
"Bir insanı öldürmek, bütün insanları öldürmek gibidir."
sözünün*

*mânâsı da
daha
açık bir şekilde
ortaya
çıkıyor mu?*

*Siz
kendinizi ne zannediyorsunuz?
Elbette
gökten
bir zembille
kolayca
inmediniz ya da
tesâdüfen
bir ağaç
kovuğunda bulunmadınız.*

*Siz
Yüce Yaratıcı'nın,
bu dünyâyı
mâmur etmekle görevlendirilmiş,
madde
âlemindeki
tek
temsilcisisiniz!*

*Allah'ın (CC)
Yeryüzü'ndeki temsilcisi ve
halîfesi olan
bir*

varlık,
elbette
O'nun
şanına yaraşır bir üstünlük ve
meziyetlere
sâhip
olmalıdır.
İşte
Siz
o'sunuz...

Madem ki öyle!
"Düşüşler, yükseliş nisbetindedir"
gerçeğini
göz önünde
bulundurmak sûretiyle,
bu kadar
yüksek
mertebelerden düşerek,
kendinize
yazık etmeyiniz!

Eğer,
"Bütün hayat bu!"
"Bundan başka hayat yok!"
felsefesindeyseniz,
en
mükemmel ve
en
şerefli

*bir
varlık olarak,
600 sene yaşıyan
bir
hayvan ya da
2500-4500 sene hayat süren
ağaçlar kadar da mı
şu dünyâda
kalma
hakkına sâhip
değilsiniz?*

*Unutmamak lâzımdır ki
mantıksal
bu
düşünce tarzı dahî,
şerefi
çok yüksek olan
insan,
bu
şerefine mütenasip
sonsuz
bir hayâtın
varlığını kabul ederek
aklını ve
rûhunu
huzûra
kavuşturma
yollarını
bulabilmelidir!*

*Yeter ki,
insafla
düşünülebilirsin!*